

Cirkulärnr: 1997:25
Diariernr: 1997/0306
P-cirknr: 1997-2:8
Nyckelord: Arbetsrätt
Handläggare: Tom Höglund
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 1997-01-29
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 1996 nr 144 angående fråga om kommunen uppfyllt omplaceringskyldigheten enligt 7 § anställningsskyddslagen vidare prövas om kommunen begått visst turordningsbrott
Bilagor: Arbetsdomstolen dom 1996 nr 144

Personalpolitik: 1997-2:8

Nyckelord: Arbetsrätt

Förhandlingssektionen
Tom Höglund

1997-01-29

Kommunstyrelsen
Personalfrågor

Arbetsdomstolens dom 1996 nr 144 angående fråga om kommunen uppfyllt omplaceringsskyldigheten enligt 7 § anställningsskyddslagen vidare prövas om kommunen begått visst turordningsbrott

Arbetsdomstolen har i dom 1996:144 mellan Göteborgs kommun och Lärarförbundet prövat om kommunen har uppfyllt sin omplaceringsskyldighet enligt 7 § anställningsskyddslagen. I målet har också prövats betydelsen från omplaceringssynpunkt av att en av arbetstagarna har ryggbesvär. Vidare prövas om kommunen begått brott mot reglerna i 22 § anställningsskyddslagen om turordning.

Bakgrund

Våren 1994 omorganiserade kommunen sin barnomsorgsverksamhet inom en stadsdelsförvaltning så att områdena inom skola och barnomsorg integrerades. Därvid kom bl.a. ett antal anställningar som föreståndare inom barnomsorgen att dras in och nya anställningar som verksamhetschefer att inrättas. Sommaren 1995 sades de aktuella tre föreståndarna upp på grund av arbetsbrist.

Twist uppkom om kommunen uppfyllt sin omplaceringsskyldighet enligt anställningsskyddslagen. Kommunens omplaceringserbjudanden var anställningar som förskollärare, fritidspedagog och fritidsassistent. Lärarförbundet ansåg att kommunen begått turordningsbrott genom att 1994 tillsätta de nya anställningarna som verksamhetschefer med andra än de tre uppsagda föreståndarna.

Lärarförbundet yrkade också att uppsägningarna förklarades ogiltiga samt allmänt skadestånd för påstått turordningsbrott.

Kommunen bestred yrkandena.

Arbetsdomstolen

AD prövade först om kommunen uppfyllt sin omplaceringsskyldighet enligt 7 § andra stycket anställningsskyddlagen.

Av domen framgår att Lärarförbundet presenterat en utredning med lediga anställningar som enligt förbundets mening var "skäligare" erbjudanden än de som kommunen gjort. AD konstaterar att lagen ej ger en övertalig arbetstagare absolut rätt till en likvärdig anställning. De erbjudanden, fritidspedagog och förskollärare, som kommunen gjorde var skäligen. Kommunen hade fullgjort sin omplaceringsskyldighet.

Därefter tar domstolen särskilt upp frågan om betydelsen av en av föreståndarnas ryggbesvär. Sammanfattningsvis konstaterar AD att den utredning som förebragts visar att Nyberg har så allvarliga ryggbesvär att det inte är lämpligt att hon arbetar med uppgifter som innebär att hennes rygg utsätts för påfrestningar i form av böjningar, lyft och vridningar. De erbjudanden till omplacering till fritidspedagog och förskollärare, som gjorts, innebär påfrestningar för bl.a. rygg och kan således ej betraktas som lämpliga erbjudanden. Utredningen ger ej heller belägg för att det hade varit omöjligt för kommunen att erbjuda Nyberg annat, lämpligt arbete.

Arbetsdomstolen ogiltigförklarade kommunens uppsägning av Nyberg och avslog i övrigt Lärarförbundets talan.

Kommentar

Genom att erbjuda arbetstagarna anställningar som fritidspedagog och förskollärare har kommunen uppfyllt sin omplaceringsskyldighet gentemot två av de uppsagda. Erbjudandena var skäligen erbjudanden. Varken av lagen eller förarbetena kan den slutsatsen dras att bestämmelserna i 7 § lagen om anställningsskydd ger en övertalig arbetstagare en absolut rätt till omplacering till en likvärdig anställning jämfört med vad vedebörande tidigare haft. Arbetsgivaren bör dock sträva efter att erbjuda ett sådant. Inte heller existerar det någon s.k. senioritetsprincip med den innebörden att en arbetstagare på grund av ålder eller tjänstetid har företrädesrätt till en ledig befattning framför andra anställda hos arbetsgivaren, antingen det är fråga om andra övertaligen eller inte.

När det gäller uppsägningen av Nyberg var inte erbjudandena skäligen. Kommunen borde, mot bakgrund av arbetstagarens ryggbesvär, ytterligare utrett frågan om annat lämpligt arbete före uppsägningen.

Vad gäller det påstådda turordningsbrottet är det förhållandena vid uppsägningstillfället som är avgörande om turordningsfel förekommit.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Förhandlingssektionen

Markus Gustafsson

Tom Höglund

Bilagor:
Arbetsdomstolen dom 1996 nr 144